

Особливості поетики П. Верлена

1. Модернізм.
2. Сугестивна лірика.
3. Імпресіонізм і символізм
4. Мелодійність.

Rimbaud, dessin de Verlaine

**«Прокляття райдугою»
значилося на його житті
алахом поетичної зрілості
рідким згасанням його
ї зірки: ті тридцять сім
илося прожити Рембо на
ростійним духовним
ом і авантюрою. Ключове
зуміння всього того, що
им, - «пошук», пошук
ідеалу і невідомого.**

**Гостре
і людьм
знали його з місця
примушували вдав
«шаленств» (так є
спроби перебудова
свідомість, викори
різноманітні дозво
засоби). У його сер
вогонь, про який пи
«Подорожі», запові
континентів і духс**

***Вогонь, що мозок нам
жере і***

***душу рве,
В провалля зве -
дарма,***

Н
Н
**Шарлевілі, «н
провінційних
Дитинство м
у непримирен
що була проо
буржуазного
воював до ос
земного шлях**

**Ба
Ре
корисливих м
заможною сел
Кюїф. Хоча в
дітей, він нік
навіть після
Мати цілком
вихованню ді
розуміла: гол
навчити свої
ощадливості**

За найменшу провину їх карали домашнім арештом на хлібі й воді. Як свідчать їхні сучасники, під час прогулянок родина Рембо мала досить трагікомічний вигляд. З парасольками за будь-яких погодних умов, парами - сестри попереду, а брати позаду - діти крокували із серйозними обличчями під суворим наглядом матері. Взаємини Артюра з матір'ю були напруженими: вона не схвалювала його прагнення стати поетом.

Мати хотіла бачити в ньому звичайного селянина-фермера, а обдарований юнак з душею шукача пригод і завойовника невідомих країн вимушений був удавати з себе шанобливого сина, хоча у мріях був далеко від Шарлевіля. Вигадки і читання книжок замінювали йому рідну домівку. Цей розколотий навпіл світ дитинства Рембо згадує у вірші «Семилітні поети».

**Жорстокою, байдужою
постає у творі мати, на яку
син дивиться сповненими ненависті
очима. Тільки заховавшись від неї подалі
- на горищі, у «передпокої, де цвіллю
вкрились стіни», а то й «у клозетній
проході», - відчуває він свободу -
свободу бути самим собою:
перекривляти дорослих і фантазувати
до запаморочення:**

**В сім років він писав романи про пригоди
В пустелі, де зоря виблискує Свободи,
Ліси, сонця, яри, савани!**

**Ось де б
нудному
сформувався комп
тільки до того міс
Франції, а згодом і
здавалась йому на
маленькою. З них є
краще безцільні по
спокій самозакохан
вдатися до авант
смак до життя і по
«добропорядного»
крамаря, які нічим,
багатства, не пер**

Найвідомішими з таких авантур стали блукання Рембо з Верленом, а також його африканський період.

Поетичний спосіб свого життя Рембо змалював у вірші

«Моя циганерія».

Сміливий і безвідповідальний геній-юнак, «фертик», якому «по коліно море», з дірками в кишенях і на ліктях, що має в голові «лиш рими», мандрує без мети.

Відсутність доброї їжі або одягу його не бентежить: йому відоме вище щастя - хмеліти від «вересневого вечора» і «капарити вірші, згорнувшись у калачик». Він розуміється у зірках, як добрий селянин на своєму подвір'ї («як зозулясті кури, сокочуть в небі зорі»). Юнак - брат неба і його ворог. Таким і був Артюр Рембо - один із найнезвичайніших поетів світу, непосидючий, з важкою і навіть агресивною вдачею, бунтівник і волюцюга, «ясновидець» і творець нової поетичної мови.

**Способу життя Рембо
відповідали його погляди -
радикальні й несподівані. Він був
послідовним бунтівником і рішуче
відмовлявся від усіх форм цивілізації,
яку оголосив втіленням буржуазності.
Із захватом юнак зустрів звістку про
Паризьку комуну, а потім зі сльозами
гніву й болю описав її поразку. У віршах
Рембо висловлює співчуття тим, хто
страждає: бідним, сиротам,
робітникам, солдатам.**

Типовим у цьому плані є вірш

«Руки Жанни-Марі».

Поет обрав дуже ефектний спосіб показати дух класової ненависті. Він відмовляється від риторичних звинувачень і гучних промов, а зосереджується тільки на одній деталі — жіночі руки постають втіленням ненависті й помсти. Вони не звикли виконувати те, що виконують руки жінок: колисати немовля, пестити коханого, приносити дари Богові. І навіть працювати.

***Руки - втілення народного
болю - створені лише для того, щоб
сіяти смерть ворогам. Це руки Брінії,
богинь помсти:***

***Зате вп'ялися б вам у шиї
Ці сильні руки залюбки,
Вони б вас всіх передушили,
Нікчемні, пещені ляльки!***

**Ось такі руки цілує поет
«святими цілунками Бунтаря!».**

**Вірш вражає своєю агресивністю,
різкою, навантаженою негативною
енергією лексикою. Це виклик світові,
для якого поет, крім смерті, нічого не
передбачає.**

**Проте не варто думати, що Рембо
серйозно переймався проблемами
реформування соціальних інституцій.
Підтримувати Комуни його
примушувала не любов до комунарів, а
ненависть до буржуа .**

**Він погоджувався
підтримувати будь-які заходи,
навіть найбезглуздіші, аби тільки
знищити несправедливість у світі.
Поет відкидає усе: релігію, мораль,
будь-які цінності і прагне бути
надлюдиною. Яке презирство
відчувається в його зверненні до
праведника — втілення фальшивої
суспільної моралі:**

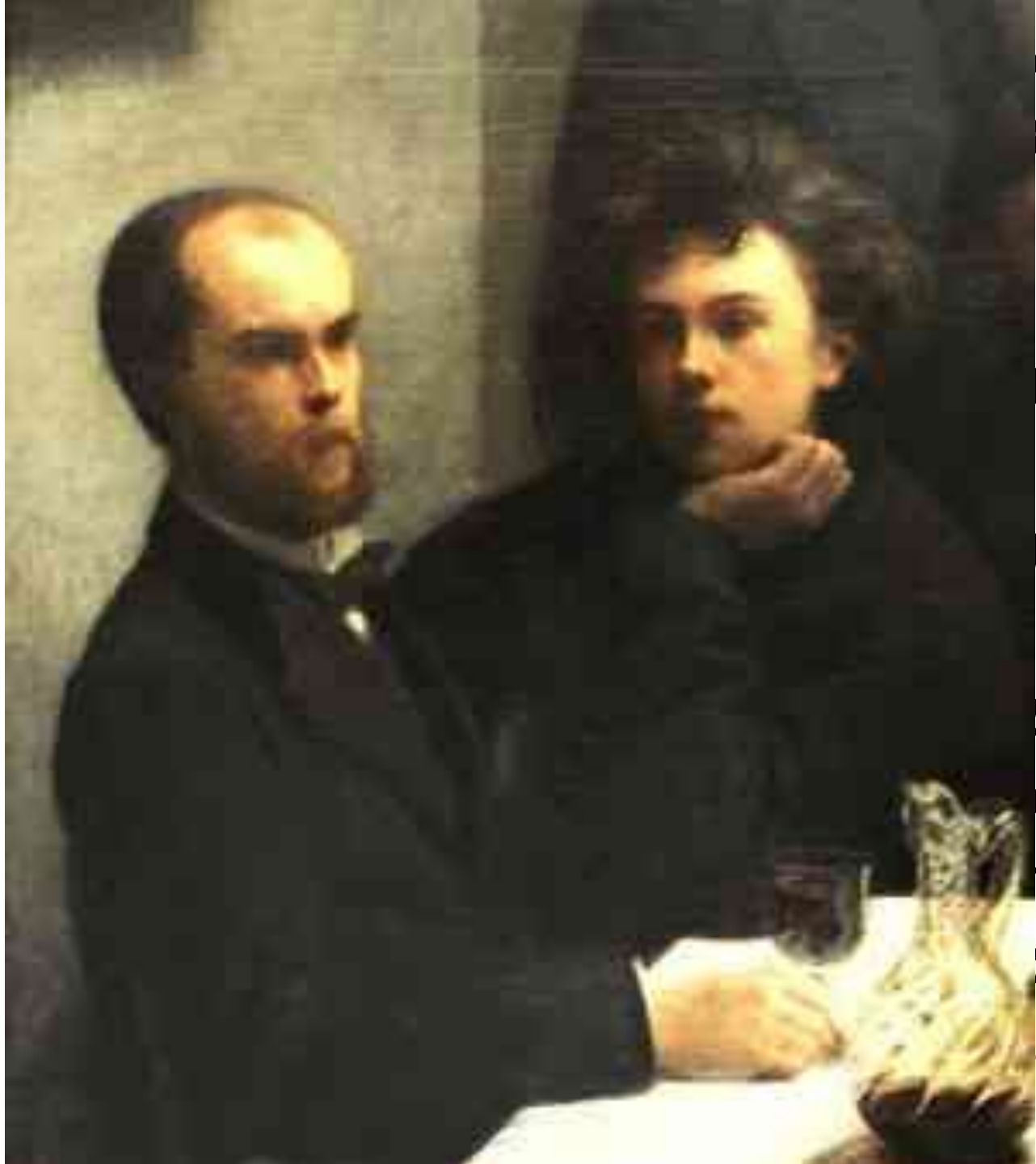
***І стопи Божественні мене хай топчуть без вагань!
У тебе в гнидах чуб, їх повно до хвороби!
Сократи і Христи, Святі й Блаженні, твань!
Ви перед Проклятим схиліться для шаноби!***

**Протягом
років Арт
віддається творч
часу мандруючи з
північною Європою
припиняються піс
коли Верлен поран
пострілом з револ
в'язниці. Поети зу
востаннє 1875 р. у
розійтися назавжд
Рембо вирішує кин**

ILLUSTRATIONS DE JACQUES FERRANDEZ

**унків із
опила**

**засобу
ьша доля
цікавить, а
н майже**

**ий етап
емних:
лися з
и. Проте не
цупких**

П'ять років Рембо поривався втекти, але, рухаючись зачарованим колом, знову і знову опинявся в Шарлевілі, на фермі матері. 1875 р., зустрівшись з Верленом і жорстоко посварившись із ним, він пішки іде до Швейцарії, потім до Італії, аби втекти на Схід. Здійснити цей намір завадив йому сонячний удар - хворий і втомлений, він змушений повернутися до Шарлевіля.

Влітку 1876 р. у складі голландських військ А.Рембо перебуває на острові Ява, але його кар'єра солдата триває тільки два тижні - він дезертирує і повертається до рідного міста. 1877 р. спробував дістатися до Росії: під Віднем поета пограбували, і йому нічого не залишилося, як знову повернутися до Шарлевіля. Того ж року він подорожує з мандрівним цирком Німеччиною, Данією, Швецією. З останньої країни А.Рембо було вислано додому, але його це не зупиняє.

Épilogue
à la
Francis

Portrait de
Francis
Arthur
Roubaix
Et de son
beau plus son
à Rome de
pour l'année
Pour l'année

des
mains
pas

Je t'aime

chez
de l'année
sans doute de
Tous les
Bruxelles

**р. він зміг
д Європи:
час на
тає агентом у
Емені, Сомалі та
А.Рембо ходив з
Аддис-Абеби,
дилося
ї — аби зустріти
891 р. у нього
правому коліні, і
я, де згодом**

Операція надто глибока для поета. Лікар записав у медичній книжці померлих: «10 літ життя, 37 років пішов з життя». *Артюр Рембо*».

Рембо ст
протягом
мабуть, найбільш
його творчої біографії
показує свої перші
риторики Жоржу Із
помітив, що перед
талант, який потр
радив йому продов
доробок зовсім нев
десятків поезій і д
прозі –

«Осяяння» і «С

RIMBAUD

Poésies

GF Flammarion

За життя він опублікував два чи три вірші та свою останню книжку «Сезон у пеклі», яку ніхто не хотів купувати. Але й те, що було Артюром Рембо зроблено, без перебільшення можна вважати революцією в поезії.

Всесвітня слава прийшла до поета після смерті. Ім'я А.Рембо стало символом світового поетичного авангарду. Без Рембо не було б великої поетичної революції ХХ століття.

«Голосівки»

Яскравим зразком символістської лірики Артюра Рембо є сонет „Голосівки”. 13 травня 1871 року він пише листа, в якому заявляє про свій намір створювати нову поезію: "Я хочу бути поетом, і я намагаюся перетворитися на ясновидця... Йдеться про те, щоб досягти невідомого шляхом розладу всіх почуттів...".

**Прагнення до "ясновидіння"
прямо пов'язується Рембо з
бунтом, а "розлад почуттів"
протиставляється "нормальному"
соціальному буттю.**

**У сонеті "Голосівки" Рембо пропонує
новий принцип формування образу,
який будується на вільній асоціації між
звуком і кольором, зорових враженнях.
У "Голосівках" "поет-ясновидець" усе
підкоряє своїй свідомості.**

А чорне, біле Е, червоне І, зелене

У, синє О, — про вас я нині б розповів:

***А — чорний мух корсет, довкола смітників
Кружляння їх прудке, дзижчання тороплене;***

***Е — шатра в білій млі, списи льодовиків,
Ранкових випарів тремтіння незбагненне;***

***І — пурпур, крові струм, прекрасних уст шалене,
Сп'яніле каяття або нестримний гнів;***

***У — жмури на морях божественно-глибокі,
І спокій пасовищ, і зморщок мудрий спокій —
Печать присвячених алхімії ночей;***

***О — неземна Сурма, де скрито скрегіт гострий,
Мовчання Янголів, Світів безмовний простір,
Омега, блиск його фіалкових Очей.***

Рембо здатен бачити природу та світобудову позбавленими об'єктивних закономірностей; причинно-наслідкових зв'язків. Як і більшість віршів Рембо, "Голосівки" мають безліч трактувань. Наприклад, одне з них пропонує розглядати вірш як символічну картину людського буття: від темряви (чорний колір А**) до світла (**білий колір Е**), через бурхливі пристрасті (**червоний колір І**) до мудрості (**зелений колір У**) та пізнання таємниці Всесвіту (**синій колір О**).**

Важливу роль у "Голосівках" відіграє принцип контрастності: чорне - біле, смерть - життя; потворне - прекрасне, швидкоплинне - випадкове. Рембо використовує форму сонета, який традиційно складається з тези, антитези та їх синтезу, тобто в самій його будові закладене протиріччя, і це дозволяє розглядати "Голосівки" як зразок символістського пошуку "відповідностей", як панорамну картину Всесвіту.

Поет намагається відмовитись від слова як смислової одиниці та викликати суб'єктивні, непевні почуття, підмінивши логічний зміст кольоромузикою, звуками і барвами. Слово не розповідає, не говорить, а звучить співзвуччям кольорів. Рембо був одним із перших французьких поетів, який почав писати верлібром. Він фактично знищив межу між поезією і прозою як основними типами організації художнього мовлення.

Поет намагається відмовитись від слова як смислової одиниці та викликати суб'єктивні, непевні почуття, підмінивши логічний зміст кольоромузикою, звуками і барвами. Слово не розповідає, не говорить, а звучить співзвуччям кольорів. Рембо був одним із перших французьких поетів, який почав писати верлібром. Він фактично знищив межу між поезією і прозою як основними типами організації художнього мовлення. Намагаючись вивільнити енергію вірша, зробити його засобом фіксації

” П’яний корабель”

Для поезії Артюра Рембо характерна підвищена ,загострена суб'єктивність, чим позначені вже ранні вірші французького автора.

«Людиною з підметками із вітру» назвав Рембо Поль Верлен. Подібний і ліричний герой молодого поета, який охоче малює себе у вигляді бродяги, що крокує серед полів, ночує просто неба, з обличчям, вмитим вранішньою росою.

*На вантажі свої я не звертав уваги,—
Чи хліб фламандський віз, чи з Англії сукно,
І, ледь урвався крик матроської ватаги,
Я вирушив туди, куди хотів давно.*

*Скажено хлюпали припливи океанські,
А я, колись глухий, як мозок дітвори,
Все за водою плив! І заколот гігантський
Зняли Півострови, простори і вітри.*

***Втративши кермо і штурвал, омийтий
хвилями від гідких слідів людської
присутності, він занурюється в стихію
Поезії — в морську стихію. Простір
перестає розділяти, далеке стає
близьким, а близьке — далеким;
предмети втрачають чіткість
окреслень і стають синіми плямами.***

www.hdhcg.com

Поетичний текст переобтяжений зорovими образами і мовними тропами, безпосередні враження зливаються абстрактними поняттями. Корабель «ковтає вод блакить», «пробиває небеса, роздерті блискавками», як стіну, бачить «сонця диск, що в жахові містичнім світився сплесками фіалкових огнів».

***І раптом серед блискавиці і грому
виникає тихе ностальгічне бачення:
«у мряці запашній засмучене дитя
навшпинячки пускає, немов метелик
той, хисткий кораблик свій».***

***У заключних рядках злиття між
кораблем і ліричним «я» поета стає
повним.***

***І, взявшись на своїх бортах птахів гоїдати,
Їх чвари та послід, я, майже острівець,
Ледь задкував, коли в мої тонкі канати,
Шукаючи нічліг, чіплявся пухлий мрець!***

***Під гривою заток я — корабель пропащий,—
Закинутий у вись етерну без птахів,
Звідкіль ні монітор, ні парусник найкращий
Не вирвуть остова, що від води сп'янів;***

**Межі особистості зникають
подібно тому, як
втрачаються межі оточуючого
простору. Не лише з простором, але і з
часом відбуваються дивні
метаморфози. З одного боку, дія поеми
надзвичайно драматична, вона має
початок і передбачений кінець і
відбувається ніби у нас на очах. У той
же час події відбуваються в минулому,
що підкреслюється повторами зачинів
строф: «Я бачив», «Я знаю», «Я
марив»...**

Дехто з дослідників творчості А.Рембо схильний думати, що відчуття прямого контакту з дійсністю доходило у нього до пароксизму, а зорове сприйняття світу, його фарб і пластичних форм було настільки гострим, що породжувало галюцинацію. Саме цим можна пояснити його бажання, щоб у горнилі війни згоріло все - республіки й імперії, армії й народи - і хай вітер розвіє їх прах.

***Я, весь плямований вогнистою дугою,
Що мчав і гнав ескорт із коників морських
(Ультрамаринове склепіння наді мною
Валилось, плавлячись у вирвах вогняних),***

***Я, жахом пройнятий, бо округ потойбічний
Тремтів од ревища Мальштремів та Биків,
Ясних застигlostей вивідувач одвічний,—
Я за Європою прадавньою тужив!***

Мотив митарства, який був доволі оптимістичним у ранніх віршах, дуже швидко набуває трагічного звучання: це біг назустріч смерті. Замкнутості міста, осілому способу життя, гнітючій повсякденності Рембо протиставляє вільну морську далечінь - простір мандрівки.

З хмільним захопленням поет передчуває власну погибель і згин своїх товаришів...

**Катастрофа набуває
космічних масштабів: Європа,
Азія, Америка безслідно зникають,
вулкани вивергаються, океани
виходять з берегів. Після чого А.Рембо
замовкає назавжди.**

**Після того, як йому виповнилося
двадцять років, він не написав жодного
поетичного рядка. На думку фран
цузького письменника Альбера Камю,
розрив Рембо з поезією - це
«самогубство духу», а Стефан Цвейг
розцінює це як «зневажання мистецтва,
нехтування ним».**

Особливості віршу

- 1. головна тема (мандри душі особистості у світі своєї уяви та в житті);**
- 2. композиція поезії (загибель команди й втрата керування кораблем; уявні мандри ліричного героя в морській стихії; його відмова від прагматичного життя);**

Особливості віршу

3. два види конфліктів

(зовнішнього—зіткнення ліричного героя зі стихією та буденністю — і внутрішнього — боротьба душі ліричного героя за власне духовне пробудження, свій незалежний світ мрії);

Особливості віршу

4. символіка вірша, його назви (мотив сп'яніння): море — символ почуттів, примхливої життєвої долі, символ поезії; зелений та синій кольори — символи надії на щасливе завершення пошуків «небаченого» і «нечуваного»;

Особливості віршу

5. провідний мотив (гімн творчій уяві, яка відкриває небачені глибини людського духу).

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

**Підручник с. 164-172
(конспект уроку)**